

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— Ft
 Félévre 5.— .
 Negyedévre 2.50 .
 Egy hónap 1.— .
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
 házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
 soronként 5 kr-vel
 számítatnak.

Értsük meg egymást! . . .

Debreczen, május 14.

(D.) Be kell vallanunk, hogy olykor-olykor kellő módon irigyeljük az ellenzéki lapok sorsát, mert úgy minden fejtörés nélkül láb-lógázva beszélni, kellemes foglalkozás lehet, sőt még szórakozásnak is beillik. Előveszem az országgyűlést: mit beszél Bánffy? Irom az ellenkezőt. Előveszem a delegációkat: mit beszél Goluchovszky? Irom az ellenkezőt. De ha mi ellenkezőt beszélünk annak amit Apponyi beszél? Akkor már azt beszéljük amit Bánffy beszél és plagizálunk. Eppen így vagyunk Goluchovszkyval. A mi sorsunk tehát szomorú! Legszomorubb pedig azért, mert rendesen a körül forgunk, hogy fizess magyar! Mennyivel könnyebb oda vetni: nem fizetünk! És mennyivel szívesebben olvassa a magyar, ha azt írják neki: ne fizess! Hát a felett, hogy az ember ilyen meg-gondolatlanságot írjon, nem nagyon kell a fejet törni. Az olvasó még csak nem is követeli az indokolást. De ha azt mondom fizess? Akkor már megköveteli. . .

Itt ijeszt most a 30,600,000 forint póthitel. Persze, hogy ennek

csak egy harmadrésze esik ránk, a fele annak is a közös aktívából lesz visszafizetve, a többi meg törlesztve évek alatt, hogy egy évre talán egy millió sem esik, hanem ezt már fejtegetni kell, de akinek az ellenzék azt a harminczmillióhatszáz ezer forintot úgy egy esomóban a fejéhez vágja, annak beszélhetünk. És hozzá téve még azt is: hogy mire kell ám ez a nagy bankó? A hadsereg! Akkor meg pláne! . . .

Mire való az a hadsereg? Az a nagy hadsereg! Az a sok fegyverváltoztatás, még hozzá hajó is, vasból! Nem elég jó lenne az Alvinczy puska, meg hány ekét lehetne csinálni csak egy hajónak a vasából? De valjon Alvinczy puskával és ekével, meg kicsi hadsereggel meg lehetne-e védelmezni a hazát? . . . Miféle hazát? Ausztriát? Akkor védelmezzék mikor én védelmezem . . . Szóval ezek elvannak látva ellenzéki bölcsességgel, ami pedig ragadós! Már most csak annyit is megértetni: de bizony a hazát is, védeni kell, már maga nagy sor.

Az ilyen póthitel félének az ellenzéki ujság mindig tapsol: van tapló elég! Mi azonban reme-

günk, mert attól a taplótól nagyokat szokott rugni az okos ember.

Körülvéve rengeteg hadseregekkel, plane szövetségben a némettel, tehát a legnagyobbak egyikével és kétségkívül a legkitünőbbel és most már mi álljunk elő egy kicsi rossz hadsereggel: még csak józan ész se kell hozzá, hogy mi lenne abból. Avagy legyen a hadsereg nagy, de föl-szeresletlen, készületlen mint a a kínai, hogy a kis Japán úgy elverte, mint a kétfenekű dobót. Szóval, vagy olyan hadseregünk legyen amilyent a körülmények megkívánnak, vagy semilyen. Az lenne a pénznek az ablakon való kidobálása, ha egy hasznavehetlen ármádiára költenők, hogy csak éppen a neve legyen. Senkinek se telik az adófizetésben nagy gyönyörüsége, de azért látjuk, hogy területe nagyságához és lakosai számához arányított hadsereget állit ki minden ország és igyekszik a hadászati tudomány színvonalán tartani bármily keservesen nyögje is.

Talán csak a magyar ellenzéknek lenne annyi esze, hogy nem tartana hadsereget, ha nem lenne muszáj? Avagy, hogy nem adna pénzt olyasmire amit ki-

TÁRCZA.

A kántorék.

— Irta: Újlaki Antal. —

Még javában forgott a sok tánczos pár, mosolygó, vidor élet ragyogott a csinos teremben, mikor a színes, derült világból kiloptam magam a havas, téli éjszakába. Amennyire fölbuzdított eleinte a táncz, zene, több órai szórakozás után, éjfél elteltével, olyan levertség fogott el. Olyan jól esett az utczán az ellentét: a zsongás helyett a csönd, a fény helyett a sötétség. Nesztelenül ballagtam a fehér havon, a csendességben, utczaról-utczára, elmélyedve, örömtelenül, mint a ki magába szállott. Mert úgy van az ember, ha torkig eltelt szórakozásokkal, mintha evangéliumi hangulat borulna a lelkére. Szeretne megnyilatkozni valami jó lélek, valami szelidség előtt, a ki tud végig-hallgatni mindenféle panaszokat. Teszem föl, egy olyan lélek előtt, a ki hozzá bájos teremts, milyen szívesen leülne az ember vezekelni akár a hamuba is.

Az ember a sötétséges csendességben, miután önkénytelenül elmélyed, könnyen elégedetlenkedik és megtörténik vele, hogy önmagának a Kuklinéja lesz. Ez a Kuklinéja egy fogvaczogatóan okos, öreg fejű, kritikus asszonyság, tökéletes ellentéte mindennek, ami epedés, gondtalanság, vagy édes könnyelműsége a csavargó szívnek. Mert nemcsak az ember

lehet csavargó, hanem a szív is. A bál pedig gyakran labirintusa a szívnek, melyben könnyebb eltévelyegni, mint a fáradt vándornak az erdőben.

És amint a téli levegő mindjobban körülsimogatja forró homlokomat, annál erősebben hallom az éjszakai prédikátor nyelvéleseit.

— Micsoda örületes táncz, reggelig Kik tánczolnak ott reggelig. Leányok. A jövőndő anya-világ. És kikkel tánczolnak. Jön egy csupaszz száju kadet. A fiatalságán kívül még nincs semmije. Nem parti. Jön egy frakkos alak, csupa nagy bajusz. Jó parti. Van már jó állása, de nincs fiatalsága. És jön egy harmadik, egy negyedik, egy ötödik. . . egyik ilyen, másik olyan. Susog valamit a leány fülébe. A nevét. És a leány tánczol valamennyivel. Hozzásimul mindenikhez és engedí, hogy derekát átölelje egyszer egyik, máskor másik. Aztán kéz kezét szorit, szem szemre tapad és a forró vér kigyul az arcukon. És milyen nagy öröm, nagy gyönyörűség ez nekik. Ha virággá válnék az örömiük mindjárt tavasszá változnék át a téli világra. De ha az öröm, olyan mint a virág, akkor hervadozó. Színe megfakul, illata elmulik. Mert a szívnek nemcsak az emlékei enyésznek el hanem az örömei is. Minek azért elszórni ezeket a virágokat. Nem jobb, ha minél tovább virulnak a a házak falai között. Mennyi minden otthon maradna az örömiökkel együtt.

*

És elvonult lelki szemeim előtt a báli látványosság, a tarka párokkal. Hölgyek és urak büszke tartással, ékesen öltözve valamennyi. Aki szereti az embereket, a bálban még jobban megszereti őket, mert a bálban szebbek, mint bárhol másutt.

Szépek, kedvesek és műveltek ott. Legalább ilyeneknek tünnek fel. Az órák minden bizonynyal kellemesen és vigan röpülnek. A mennyezetek alatt, a zsölyéken, itt is, ott is sóhajtoznak: Csak az a kár, hogy fogy az éjszaka Nemsokára virrad s holnap a lovag, aki a villanyos fényben úgy tűnik föl, mint egy Lohengrin, kiássa a másik Lohengrin szemét néhány krajezarért. Micsoda bolondság az, ami aztán következik, mikor vége a bálnak. Talán egy csunya sáros reggel, a melyben vánszorgó alakok kocikat hajszolnak, amelyek hazaszállítsák őket. A kocik aztán a paradicsom színhelyéről elrobognak. Tehát elmúlt a boldogságos éjszaka öröme, hogy ismét felragyogjon egy másik bűvös éjszaka. És ismét összetalálkozik a sok szép és kedves művelt ember és a sok hölgy, akik karesuak és szépek és örvendezni látszanak. Mindnyájan igen kedvesek és finomak egymáshoz. Az öreg doktor, aki például hét vármegyében a leggorombább ember, — csupa vaj. A nőgyelet védnökneje, akinek a magas kontyát csak a gögje szárnyalja tul, csupa leereszkedés. A helybeli költő, aki máskor félvállról veszi a t. társadalmat, olyan szerény, hogy magát semmi

lehetne kerülni? Mindenütt volna annak a pénznek más helye is, de mit érnek vele, ha nem lenne aki megvédelmezzon mikor a szomszéd elakarná tőlem venni? Egyszerű ez a nóta, nem kell hozzá még kóta se! . . .

— **A delegációk.** A magyar delegáció pénzügyi albizottsága tegnap délután fél egy órakor Harkányi Frigyes br. elnöke alatt ülést tartott.

Jelen voltak: a közös kormány képviselőiben: Plener közös főszámszéki elnök, Szentgyörgyi osztályfőnök, Pongrácz báró udvari tanácsos, Kostyál udvari titkár. A magyar kormány részéről: Bánffy báró miniszterelnök és Lukács dr. pénzügyminiszter.

Szerb György előadó behatóan ismertette a közös pénzügyminiszterium költségvetését, melyet a bizottság észrevétel nélkül elfogadott.

Ezután ugyancsak ő részletesen ismertette a közös legfőbb számszéknek költségvetését, melyet az albizottság észrevétel nélkül elfogadott.

Ifj. Wodianer Albert báró a közös aktívákra vonatkozólag intézett kérdést, mint-hogy azonban az erre vonatkozó kimutatások nem voltak kéznél, a felvilágosítások megadására az albizottság legközelebb fog ülést tartani, a melyen egyúttal a jelentések is hitelesíttetni fognak.

— **A politikai helyzet.** A képviselőház folyosóján ismét meglehetősen sokat beszélnek arról, hogy a politikai helyzet homályos-sága az utóbbi időben újból sötétebb lett. Most, hogy Thun gróf miniszterelnök Budapesten van, ismét megindultak a tanácskozások. A delegációk működésüket 26-án befejezik, s a magyar parlament is megkezdheti nyári szünidejét. Ezalatt a minisztériumban még munkálkodás foly. A benyújtásra már majdnem készen

állanak a szeszadóról, a cukoradóról, és valutaügyekről szóló önállólag rendelkező törvényjavaslatok, amelyek betervezése már a legközelebbi jövőben valószínűleg megtörténik.

Országgyűlés.

Budapest, május 13.

Berzeviczy Albert, a Ház érdemes alelnöke, szabadságideje leteltével pontosan megjelent a Házban és ma már ő prezideált az elnöki dobogón.

A Lipótváros képviselője: Mezei Mór, kezdette a vitát. Mindjárt a beszéde elején teljes mértékben felkeltette a Ház figyelmét, mikor Apponyi Albert gróffal kezdett igen ügyes és helyenkint zajos sikerű polémiát:

— Nem helyes dolog — mondotta — mindent elsősorban a politikai bizalom vagy bizalmatlanság szempontjából itélni meg és elvetni még a meggyőződésünk szerint jót is, csak azért, mert a végrehajtó hatalom iránt bizalommal nem viseltünk. Ha mereven a politikai álláspontra helyezkedik Apponyi gróf, nem szavazhatja meg még a saját javaslatait sem, mert azt más kormány hajtana végre és ha ő kormányra jut, ismét nem szavazhatja meg a saját javaslatait, mert utána más — olyan kabinet következik, amely iránt ő bizalommal nem viseltetik.

A javaslatot magát üdvösnök és minden irányban megfelelőnek tartja; egyes intézkedéseire azonban megjegyzései vannak; főként pedig a javaslat 52. szakasza ellenében vannak aggályai. A javaslatot különben elfogadja.

A helyeslések elhangzása után egy nemzetipárti papképviselő, Blaskovics Ferenc szólott. Bágyadt, szürke hangulat borongott a terem fölött. A padok sehogyan sem akartak megtelni és meglehetősen élettelen volt még a folyosó is.

Daranyi beszélt ezután meggyőző erővel fejtegetve a munkás törvény áldásait.

A spanyol-amerikai háború. Portoricót bombázzák.

London, május 14.

A Standard-nak jelentik St.-Thomasból: San Juan de Portoricó bombázását, tegnap reggel öt órakor kezdték meg. Két spanyol hajó tönkrement. Az a hír van elterjedve, hogy *San Juan nyolc órai ütközet után megadta magát.*

London, május 14.

Port an Princeből érkezett újabb jelentés szerint Sampson tengernagy hajó-rajja reggel napfelkelte előtt kilencz hajóval feltűnt a látóhatáron San-Yuan de Portoricó előtt. Yova hajó megtette az első lövést, mire az Indiana hajó *megnyitotta a tüzelést és Morro erődöt néhány perc alatt romba lőtték.* Az erőd ágyui csak kevés lövéssel viszonozták a hajóraj tüzelését és majdnem rögtön elhallgattak. Az idegen konzulok, valamint a lakosság-ból, a sziget belsejébe menekültek.

A Yale amerikai segély-czirkálóhajó elfogta a Rita spanyol hajót és legénységét foglyul ejtette.

Dewey távirata.

Washington, május 13.

Long tengerészeti államtitkár, miután a távirati összeköttetést a manillai öböllel már helyreállították, Dewey ellentenger-nagytól a következő táviratot kapta:

„Utolsó táviratom óta a helyzet keveset változott. A spanyol hadihajókon talált fegyvereket és löszereket a cavitei arzenálból, szállító hajókra hordatom és folytatom a szűkebb ostrom-zárt.”

Az új gyarmatügyi kormány.

Havanna, május 13.

Mint-hogy az eddigi gyarmati kormány csak ideiglenes volt, beadta lemond-

hez sziveskedik hasonlítani, a méltóságos ur pedig csak azért, hogy ne zavarja a fesztelenséget, csigabiga módjára összehuzódik. Az embereknek úgy látszik szükségük van arra, hogy bizonyos időben roppant kedvesek legyenek egymáshoz és a legkiálthatatlanabb fráter is arról győzze meg az ismerőseit, hogy ő hasonlithatatlantul rokonszenves ember. Aki nem tűnhet föl a ruházatával és a szépségével, a szemével akar elbűvölni vagy utolsó esetben a nyakával. Van, aki még akkor is lázba jön a dicsőségtől, ha legalább azt mondják róla:

— Szép fogai vannak.

*

Szép, mégis nagyon szép volt a bál. A ruhákról, szemekről, fogakról, nyakakról és lábakról igen sokat lehetne beszélni. Ami a felsorolt dolgok között feltűnő volt, bizonyára részletesen le volt tárgyalva, éttermek és kávéházak sarok-asztalainál. Minden esetre borzasztó, hogy az ember azért járhatja a leányát a legkülönb nevelő intézetekbe, azért műveltetni ki zenében, irodalomban, festészetben, azért költ tenger pénzt a ruházata-ra, hogy az asztaltársak kimondják rá a sentenciát:

— Táncoltam vele, de a fogai nem szépek.

De hát azért, hogy nem tűneményes szépség, nem lehet otthon hagyni szegénykét, mert boldogtalan volna, ha nem vinnék el a bálba.

*

Hajnali séta közben, kivetődtem a vasuti indóházig. A felsőkabát alatt bál ruhá volt és mert majd megvett a hideg,

betévedtem az étterembe. A folyosón, a melyen áthaladtam, egy ember ment el előttem, aki meglepetve nézett rám s a másik perczen már megragadta karomat:

— Barátom... te vagy.

Es egyik kezével megemelve kalapját, a másik karjával magához ölelt.

— Csakhogy láthatlak és elmondhatom neked, hogy milyen boldog vagyok.

Es ismét megszorította a kezemet és magához ölelt.

Csakhogy kikerültem a karjai közül és össze-vissza nézhettem, mert télibundában volt és a sálból alig látszott ki a feje. A bundája csupa csata volt, valamint a eszímája is. A nagy boldogságban, úgy látszik, a minapi sárt elfelejtette lekefélni. Az arca pedig merev és vörös foltos volt a hidegtől. Bizony nem könnyű dolog volt megismerni.

— Te vagy az Czobb Salamon?

— En... én... az érthi kántor, a te régi pajtásod és a legboldogabb ember a világon.

— Kit vettél el?

— Kovács Esztikét Sáránról, a kántor leányát.

Es ismét áradozni kezdett az ő nagy boldogságáról, amihez fogható alig van a világon. Amint vonszolt végig a karomnál fogva a folyosón az étterembe, himnuszokat zengett a boldogságáról és a szerelemről.

— Barátom, — szavalta Czobb Salamon, — mindig azt tartottam, három dolog van a szép világon: a hajnal, az első szerelem és a csillagok. A feleségem olyan ifju, ha arczára nézek, mindig a tavaszi hajnal jut az eszembe. Es a szemei úgy

ragyognak, mint a csillagok. Aztán mi kölesönösen az első szerelme vagyunk egymásnak.

— Hol ismerkedtetek meg?

— A templom kertjében.

Az étterem ajtaja előtt izgatottan megállott és hamarosan tájékozottatott.

— Nem úgy van az minálunk falusiaknál, mint bent a városban, Falun, ha a legény és a leány egymásba bolondulnak, azon igyekeznek, hogy egymáséi legyenek. Es ez nem olyan nagy dolog. Nem kell más hozzá, csak egy lakás, egy pitvar és egy kis szoba... Nehány cserép virág az ablakban, egy éneklő madár és a pitvar ajtaja előtt egy hűsleges házőrző eb.

Beléptem az étterembe. El voltam készülve, hogy valami falusi szépséget látok. Egy szabályos alakot, amelynél meg vannak a görög arányok. Egy egészséges, üde teremést képzeltem.

De egy röpke pillantás a fiatal hölgyre, aki parket ruhában, nagy kendőbe burkolva, szerényen húzódott meg a sarokban, beláttam, hogy csalódtam. A kis Czobb Salamonné asszonyság bár nem rut, de nem is szép. Olyan semmitmondó falusi teremés. Mikor az ura bemutatott, kissé meghajtá fejét és a szemét a földre sütötte.

Alig tudtam elpalástolni a meglepetésem. Ez a hölgy az, a ki szerelmével Czobb Salamon barátomat a világ legboldogabb emberévé tette?

Megértettem, hogy az ő vonatuk még csak három óra mulva indul. Tehát addig a váróteremben kellene időzni, ami igen unalmas dolog volna.

Tudod mit, Salamon. Fogadjátok el

dását, hogy véglegesen megalakítsák a kabinet Dolz közlekedésügyi és Rodriguez földművelésügyi miniszter kivételével az eddigi tagokból fog állani. Blanco tábornagy az alkotmány értelmében letette az esküt a kamara előtt.

Anarkia a Filippi-szigeteken.

Honkong, május 13.

A Reuter-ügynökség jelenti: A Linnet angol ágyunaszád ideérkezett. A Linnet hétfőn indult el Manillából és azt jelenti, hogy a Filippi-szigeteken mindeütt anarkia uralkodik. Dewey tengernagy képtelen bármit is tenni, még ha a Spanyol uralmat eltörli is, minthogy a fölkelők kivonják magukat minden ellenőrzés alól. Nagy és speciális tapasztalatokkal rendelkező hatalomra volna szükség, hogy a rendet újra helyreállítsák. A spanyolok Manillát még mindig megszállva tartják és vonakodnak a várost átadni. Dewey nem akarja bombázni a várost, mert azt reméli, hogy kiéheztetéssel is meghódíthatja. A spanyolok biznak abban, hogy sikeres ellentállást fejthetnek ki és azt állítják, hogy a helyőrség számára elegendő élelmiszerük van. — Az élelmiszerek az amerikai tüzérség lőtárolán kívül vannak felhalmozva. Két német, egy francia és egy japán hadihajó Manilla elé érkezett és egy orosz hadihajót is oda várnak. A lakosság, éhséget szenved és a kétségbeesés szélén áll.

A debreczeni dalegylet Konstantinápolyban.

Debreczen, május 14.

A debreczeni dalegylet május 20-án indul a nagy utazásra Konstantinápolyba, ahol a szultán Ő felségének főemberei készítik elő a fogadtatást és az ünnepélyt. Tehát körülbelül május 24-én a kioszk mellett levő kiállítási palotában hangzanak föl a debreczeni dalegylet tagjainak

ajkairól a mi nótáink, azok a csodálatosan változatos és szépségekben gazdag dalok, amelyeknek őseredeti szépsége bizonyára a lelke mélyéig hat az idegen népek is, érzelmeket és indulatokat kelt majd föl, érdeklődést és ha lehet még bensőbb vonzalmat, még nagyobb rokonszenvet.

Az érdeklődés különben megvan a legmagasabb helyről a szultán Ő felsége részéről is, mint azt az összes fővárosi lapok is megírták olyan mérvben, mely büszkeséggel töltheti el, nemesak a dalárda minden egyes tagját és a magyar dal minden önzetlen barátját, de a legkellemesebb hatást keltheti a mi városunk közönségénél sokkal nagyobb körben is.

A szultán Ő felsége ugyanis két főemberével minden szükséges intézkedést megtett arra nézve, hogy a debreczeni dalárda illő fogadtatásban részesüljön. A Konstantinápolyban tartandó hangverseny programját véglegesen négy nappal a megérkezés előtt állapítják meg a török kabinet utján.

Minden jel arra vall, hogy a szultán fontosságot tulajdonít annak, hogy a debreczeniek dalegyletét a hagyományos török vendégszereteten túl is kiváló megtiszteltetésben részesítsék. A sok intézkedés közül csak azt az egyet említjük föl, hogy a hangversenyre a jegyet a főszertartásmesteri hivatal adja ki. *A fogadtatás tehát hivatalos lesz. A debreczeni dalárdának tehát szintén a hivatalos jelvényekkel, a hivatalos lobogóval kell megjelennie.*

Összesen hatvan tagja lesz a Debreczenből Konstantinápolyba ránduló társaságnak. A névsort néhány nap múltán közöljük.

A török sajtó élénk érdeklődéssel foglalkozik a debreczeni dalegylet hangversenyével, amelyről kiválóan érdekes és speciális dologról ír és igen rokonszenves hangon hívja föl a török előkelő világ figyelmét. A hazai sajtóra sem lehet panaszkodni. A fővárosi lapok a Pesti Hírlap Országos Hírlap, Budapesti Hírlap, Egyetértés, Pesti Napló, Magyarország, Pester Lloyd hosszabb rövidebb rokonszenves közleményben újságolták az érdekes művészi eseményt.

Sajnos nincsen fény árnyék nélkül. Midőn azt látjuk, hogy a debreczeni dalegylet ritka ambícióval halad előre az Ő megszabott útján és diadalról diadalra hordozza lobogóját, bizony nem gondolunk arra, hogy ennyi törekvést, ennyi buzgalmat támogatni kell. Ha van olyan kulturális egyesületünk, amely Debreczen él-tének, művelt társadalmának, a magyar népdal fejlődésének szolgálatokat tesz, azt nem volna szabad teljesen a maga erejére hagynunk. Nem szabad engednünk, hogy az anyagi áldozatokban kimerüljön ez az egyesület. Az alföldi városok hemzsegek az olyan egyesületektől, amelyeknek csak a czégtáblájuk van meg, máskülönben a magyar társadalom és a magyar közművelődés vérkeringését alig, vagy semmivel sem pezsdítik föl. Szóval az Alföld, sok helyén sok az élettelen, tehetetlen egyesület, amely nélkülözi a vezető szellemet.

Örömmel jegyezzük föl, hogy Debreczenben nem hiányzik az érzék az iránt, hogy a nemes ambíciót megbecsüljék kellőképp, mert akadtak, akik kisebb-nagyobb áldozatokkal tényleg támogatták a dalárdát. Ám e támogatásra most volna a legnagyobb szükség. Hiszen a kivivandó erkölcsi siker nemesak a dalegyleté, hanem

ajánlatom. Kocsin bemegyünk a nagy szállóba és egy páholyból végignézzük a bálát.

Salamon a sárádi tündérére nézett, akit egyáltalán nem izgatott a ajánlatom.

— Menjünk, édesem? — kérde a férj.

— Mindenüve megyek veled, — felelte halkán az asszonyka.

Felkászolódtunk s behajtottunk a nagy szálló felé. Éjfél után volt és már kaptunk üres páholyt. A második négyesnek vége volt és a tánczosok sűrűn hangoztatták, hogy sohsem halunk meg.

Czobb Salamon, a páholyban, a feleségét kibugyolálta a téli kendőből. Egyszerű ruha volt rajta, a kézelőnél és a nyaknál volt némi dísz, és az őv közepén ragyogott valami nickel czifraság. Félénken helyet foglalt az ura mellett, félkarjával a zsölyye támlájára támaszkodva, előre hajlott. Lárma, zsbongás volt a teremben. A gavallérok körül dongták a tánczos nőiket, mint a legyek. Egyiknek másiknak négyen-öten is bókoltak. Leghangosabban eseregdedett a jókedv a buffetben, a hol folyt a pezsgőzés. A sárádi asszonykának ugyancsak tágra nyílt a szeme ettől a sok látványosságtól.

— Szép? — kérdezte Czobb Salamon.

Kovács Eszter mosolyogva nézett a félnapos férjére. A tekintete örömet, hálát és csodálkozást fejezett ki. Nagyon lebilincselte a bálterem ragyogó képe. És mert először látott ilyet, szinte mámoros volt.

Belekapaszkodott az ura karjába és időnkint ránézett. A tekintete ma mintha azt mondta volna:

— Salamon én nagyon boldog vagyok. Salamon te nagyszerű ember vagy.

És láttam, hogy percéről-percpre mint engedett föl az asszonyka félénksége. A fehér és a piros szín váltakozott az arcán az izgalomtól. És a mint elmélyedve nézte a hölgyek ruházatát, önkénytelenül elsimitotta a ruhája redőzetét, vagy a hajfonatékán igazított valamit. De mert fáradt volt, alig félórai szemlélődés után elálmosodott. Lehunyta a szemét s csak koronként húzódott föl szemhéja, mikor a hangos örömmek egy erősebb hullámverése ért el füléhez.

A bál már vége felé közeledett.

A tánczterem egy halastóhoz hasonlított e pillanatban, a melyben egymásba keveredve, czéltalanul usznak az arany halak. Bepezsgőzött urak inogva jártak, keresvén a tánczosnőjüket, hogy a végkimerülésig udvaroljanak nekik, a mi annál könnyebben ment, mert a pezsgő feloldja a nyelvet. Tapasztaltabb tánczosnők várnak erre a pillanatra, a melyben sokat megtudnak önmagukról és másokról. Hangok verődtek föl a földszintről, foszlányos beszédek:

— Ilyen csalfa, de azért... aranyos... esőkolni való... Valóságos angyal. Mit szól a tanácsosné leányaihoz? Majmok. És a vőlegény? Figura. Milyen ostobák némelyek. Látja én unom a bálát. És unom az egész világot. Nem is tudom minek jöttem ide.

A páholyban, a falusi virágszál, már nem hallotta ezt, elaludt. Az ura letakarta kendővel, hogy a lármának egy vékony szála se jusson el füléhez. És amint letakarta a fejét, két kezével megfogta a gyermekasszony jobb kezét, mintha féltene attól az illatos, káprázatos világtól, mely a páholy alatt zsong.

— Tudod mit, — szökött hirtelen felém fordulva Czobb Salamon. — Elvisszem innen a feleségemet. Nincs valami mellékut, a melyen lemehetünk a kocsig.

— De van jobbra, egy csigalépcső.

Czobb Salamon öbe kapta az alvó asszonyt. A két gyenge karját, amely lecsüggött, lassan fölemeltem az ura vállára. A fejével pedig oly gyermekiesesen borult a Salamon széles mellére, hogy meghatottság nélkül nem nézhettem.

Tartóztatni akartam a czimborámat.

— Ne menj el Salamon.

De Salamon sietett végig a folyosón, ölében az édes teherrel és visszazólthalkan.

— Viszem innen... Hiszen én azt akartam, hogy a pitvaros lakásunknál ne ismerjen szebbet. A te világod szép. Köszönöm, hogy idehoztál, de nem akarom, hogy elragadjon tőlem a feleségem.

Szökött és a folyosó végére érve, vigyázva lefelé haladt a csigalépcsőn, ölében a teherrel. Odakünn a nagy ember lába mélyen süppedt a hóba. Csikorgó hideg volt és azt gondoltam, milyen bolond az az ember, hogy a vigságból, a melegből, kilopja a feleségét a csunya téli világba. De azért segitettem neki föltápaszkodni a kocsira.

— Mit mondasz feleségednek, ha felébred és beszélni fog a bárról, odahaza a faluban.

Salamon kissé megütözve nézett rám.

— Mit is mondok majd neki? Tudom már. Azt mondom, de szépeket álmodol édesem... Csak álmodjál te örökre szépeket.

A kocsis a lovak közé csapott és Czobb Salamon, ölében a feleségével, a robogó kocsival eltűnt a sűrű ködben.

a városé is. Kivánjuk, hogy dalárdánk ne induljon avval a tudattal a hosszú, nagy vándorútra, hogy itthon nem méltányolták eléggé a törekvésüket.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

— Negyedik nap. —

Debreczen, május 14.

Ma már nagyon megesapant az érdeklődők száma. A teremben oly kevesen voltak, hogy minden nehézség nélkül össze lehetett volna számlálni a jelenlevőket.

A gyűlést ma is *Degenfeld József* gróf főispán és *Kiss Áron* püspök vezették. A gyűlés megnyitása után a tegnapi ülés jegyzőkönyveit olvasták fel, mi majdnem teljes órát vett igénybe. A jegyzőkönyveket hitelesítették. Ezzel kapcsolatban *Nagy Imre* indítványára az egyházkerületi közgyűlés *Csiky Lajos* gondnok fáradságtalan munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Ezután folytatták a tárgyalást. A kötelezővények kezelésére nézve előterjesztett jelentést tudomásul vették. Az Angol alap, a fizetési előlegek, a kamatláb, az építkezési tartozásokra vonatkozó jelentéseket, valamint a többi gazdasági tanács jegyzőkönyvei alapján a tárgysorozatba felvett még hátralevő ügyekre vonatkozó jelentéseket is tudomásul vette.

A debreczeni tanítóképzőben felállítandó orgonánál folyt a vita, minnek a vége az lett, hogy két év alatt lesz orgona.

Ehez a kérdéshez szolt *Thaly Kálmán* is, ki egyedül maradt itt az orsz. képviselők közül. Ő is azt javasolja ne siessenek az új orgonával, inkább a régit javítsák, de ha okvetlen szükség van új orgonára, énekelje össze annak költségeit a kántus.

A közgyűlés elhatározza, hogy az orgona költségeinek egy részét társadalmi uton kísérti megszerezni.

A gimnáziumi internatus ügyét az *Andaházy Szilágyi* intézet tervezetével együtt véli elintézendőnek a gazdasági tanács.

Zsigmond Sándor nevetségesnek tartja, hogy csupán nemesi származású ifjakat segélyező *Andaházy*-intézettel kapcsolatban szerveztessék a gymn. internatus, melynek pedig az volna a célja, hogy a mágnásokon kívül mást is befogadhasson, tekintettel különösen arra, hogy a debreczeni gymnasiumba majd azért is fognak jönni a tanulók, hogy itt az internatus folytán tetemesen kevesebb költségre van szükség. Az internatus az *Andaházy*-intézettel összeforrasztani nem lehet.

Thaly Kálmán felszólalása után *Dóczy Imre* emelt szót s azt javasolja, hogy az internatus ügyét ne odázzák el, a bajon mielőbb, záros határidőn belül segítsenek.

Székely Kálmán és *Dóczy Imre* előterjesztéséhez csatlakozik.

A gyűlés a gazdasági tanács összekapcsolási javaslatát kettéválasztja, különintézkedéseket rendel el, a melyeknek tervezetét az őszi közgyűlésre terjesztik elő.

A díjlevelek, adásvétel, esereszerződésekre vonatkozó jelentéseket elfogadta a közgyűlés.

A közgyűlés 1 órakor ért véget.

Irodalom és művészet.

* *Calypso*. (Irta *Bányász István*. Kiadja *Höves* és *Boros* könyvkereskedése *Veszprém*.) A szerzője irányregénynek nevezi könyvét, amelynek főérdeme, hogy tiszta, folyékony magyarsággal van írva. Egy rokonszenves demokrata gróf küzd-

meit festi benne, akinek a nép egyik leánya tetszett meg, mert ez a műveltségével és a szépségével úgy vonzotta magához, mint *Odysseust Calypsa*. A gróf szembeszáll családjá elítélésével szerelméért, amely végre is győzedelmeskedik. A regényben sok a dialóg és kevés a leírás. *Bányász* tehetséges ember, akitől mostani könyvével még becsesebb alkotást várunk. A könyv *Wekerle Sándorné* urónőnek van ajánlva.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hátfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

— **Istenitisztelek.** Az evangélikus református templomokban a holnapi istenitiszteleket a következő lelkészek teljesítik: A nagytemplomban *Szilágyi Imre* segédlelkész, a kistemplomban *Csutoros Albert* segédlelkész, az új templomban *Könyves Tóth Kálmán* lelkész, az ispotály-templomban *Mitrovics Gyula* lelkész. Valamennyi templomban reggel 9 órakor predikálnak. Az ágostai hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor *Hajász Kálmán* hitoktató predikál.

— **Személyi hírek.** *Tisza Kálmán* v. b. t. tanácsos, Magyarország volt miniszterelnöke, ki a tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlésére jött városunkba, tegnap este elutazott. A pályaháznál ez alkalommal megjelentek *Degenfeld József* gróf főispán és *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester, kikkel vonatulásig kedélyesen társalgott az ősz generalis. — *Ugyanekés* elutazott *Horthy István* főrendiházi tag is. — *Kada Elek*, Keeskemét város polgármestere ma Debreczenben időzött.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt 10 órakor tanácsülés volt *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester elnöklésével, melyen folyó ügyek kerülnek elintézés alá.

— **A tábla elnöke szabadságon.** *Puky Gyula* kir. táblai elnök tegnap az esti vonattal elutazott három havi szabadságra.

— **Bírói szemle a Varga-szinre.** A régi *Varga-szin* lebontása alkalmából a szomszédos ház tulajdonosa *Simonffy Emil* a hátsófal eltávolítása miatt esetleg reá hármuló károk megállapítása és a két telek közti határvonal szabatos kitűzésére bírói szemlét kért, amely május 18-ra van kitűzve.

— **A munkástörvény népszerű magyarázata.** A belügyminiszter az egyes törvényhatóságoknak átírt, hogy a munkástörvény népszerű magyarázata iránt intézkedjék. A tanács egy debreczeni polgárt bizott meg azzal a munkával, hogy az 1898. évi törvény cikkelyt magyarázza. A zamatos magyarsággal törlémszett népies nyelven írott füzethez a a gazdasági munkások kátéja van mellékelve.

— **Két új regény.** Az egyiket *Szini Péter* írta, czime az *Ezüst kereszt*. A regény tárgya a népeletből van merítve. Az érdekes mese és színes leírások bizonyára megnyerik az olvasó közönség tetszését. A regény a Debreczeni Reggeli Ujság vasárnapi számához van mellékelve és csakis az előfizetők kapják meg. A másik regény, a melynek a czime *A golyó az Uriel* tollából került ki és lapunk regény csarnokában jelenik meg.

— **Debreczeni ifjak kitüntetése.** A magyar tudományos egyetemen hirdetett pályázatokon a nyertesek között ismét két debreczeni ifju nevével találkozunk. Az egyik *Vértessy Jenő* bölcsészettan hallgató 180 frtot, a másik *Ujlaki Géza* végzett joghallgató 80 frt pályadíjat nyert.

— **Temetés.** Ma délután három órakor temették el *Ármós Bálintot*, rendki nagy részvét mellett. A végtisztességtételen ott láttuk a debreczeni közélet férfait csaknem teljes számmal; számosan voltak jelen az egyház és atörvényhatóság köréből.

— **A Szilágyi intézet rekonstrukciója.** Az *Andaházy Szilágyi* nevelőintézet szervezeti szabályzatát a tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlése tegnap délután némi lényegtelenebb változtatással, úgy ahogy *Csiky Lajos* h. gondnok kidolgozta s a hogy a családi tanács is hozzájárult, elfogadta s megalakította az intézeti bizottságot is, amelynek tagjai végrendelet szerint: *Kiss Áron*, *Némethy Lajos*, hivatalból: gr. *Degenfeld József*, *Simonffy Imre*, *Márk Endre*, *Sinka Sándor*; választás útján az egyházkerület kebeléből *Lengyel Imre*, *Kiss Albert*; a család képviseletében *Nadányi Miklós*, *Fráter Barna*, kikhez Debreczen város fog két tagot választani. A város egyuttal az intézeti gondnok választására is felhivatik.

— **A protestáns szeretetház** sorsjátékának két főnyeremény-tárgya, az egyik 25,000 korona, a másik 20,000 korona értékű, ki van állítva *Szent-Királyi Tivadar* üzletében.

— **Meghívás.** A debreczeni dalegylet 1898. évi május hó 15-én, d. u. 3 órakor a városháza nagytanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya: A dalegylet által rendezendő konstantinápolyi utazás költségeinek megszavazására vonatkozó választmányi előterjesztés lesz.

— **A nőegyletből.** A debreczeni jótékony nőegyesület 1898. május hó 15-én d. u. 5 órakor az árvaház üléstermében választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elszámolás a népkönyvtárról. 2. Folyó ügyek.

— **Próbaéneklés.** *Goldstein J.* kántor tegnap próbaéneklést tartott a nagyvárdu-tezai zsidó templomban. A próbaéneklés tetszett a jelenvoltaknak.

— **Előkelő lap.** Egy *Lengyel Gizella* nevű nő azt hiszi magáról, hogy ő irodalmi gründolásra született és egy tökéletlen és izetlen lapot csinál „Előkelő világ” czímmel. A czim azt mutatja, hogy önagysága csak előkelő előfizetőket fogad el, azonban a gyakorlatban úgy látszik másként áll a dolog. — A szerkesztő hölgy most azt hirdeti, hogy ő nem csupán a felsőbb 10,000 előfizetőt akarja, de egyéb előkelő közönség is jó neki, mert ő neki hivatása, hogy az előkelő közönséget végre meghódítsa az irodalomnak. — Ennélfogva az előkelő szerkesztőnő misszió-körutat tart a vidéken, itt is volt Szegeden és keresett előkelőségeket. — Leszállott az előkelő szerkesztőnő a kávéházakig is és melegen ajánlotta rettenetesen előkelő lapját. Mint most az egyik makói lap írja, az előkelő szerkesztőnő ott is megfordult előkelő lapjának megismertetése céljából. Bizonyára a mi közönségünket is megfogja tisztelni önagysága a szerkesztő, hogy lapja számára előfizetőket gyűjtsön. — Előre felhívjuk a közönséget, óvakodjék a szerkesztőnőtől, nehogy úgy kizsákmányolja, mint azt két év előtt egy másik „szerkesztő kisasszony” tette a debreczeni közönséggel.

— **A debreczeni könyvnyomdászok önképző osztálya** által vasárnap a halápi erdőre tervezett balyu kirándulás igen pompásnak ígérkezik melyre felhívjuk a közönség figyelmét. Mint értesülünk a versenyek, léggömbök bocsájtása valamint a halápi osztály sorsjáték huzása a délutáni vonat érkezése után tartatnak meg. Este pedig fényes tűzijáték lesz. Ez érdekes mulatság iránt város szerte általános az érdeklődés.

— **Halálozás.** Kozma Károly fodrász segéd, Kozma Péter fia, 17 éves korában meghalt. A korán elhunyt ifjút holnap délután három órakeretemetik a szentanna-utca 2548. számú háztól.

— **A vendéglős kongresszus befejezése.** A városunkban lezajlott s oly szép eredménnyel végződött országos vendéglős kongresszus tagjai a tegnapi és a mai napon elbucsztak Debreczentől, hol három napon át tanácskoztak szakértelemmel s odaadó ügybuzgósággal. Tanulságos szórakozásokban sem volt hiányuk a kongresszus tagjainak s mint ezek egyik érdekes mozzanatát, felemlítjük a kongresszus tiz tagjának Ujfehértóra a Csanak János nevezetes szőlőtelepére tett kirándulását. A szakemberekből álló csoport élükön Kommer Ferencz fővárosi nagyvendéglőssel nagy érdeklődéssel szemlélte meg a 100 hold kiterjedésű mintatelepet, mely a legnemesebb csemege és borfajokkal van beültetve. A telep és pinzeze alapos megismerése után pazar ozsonnával vendégelte meg a szives házi gazda az ő tanulmány szomszagos vendégeit, melyen számos lelkes felkőszőntő hangzott fel s különösen éltették a telep tulajdonosát, Csanak Jánost, ki megmutatta, hogy helyes kezeléssel és szakértelemmel a homokon is lehet olyan zamatos és tizes borokat termelni, melyek mindenütt versenyképesek s nem győzték eléggé hangsúlyozni a gazdag tanulságok feletti meglepetésüket. A vendégek késő estig időztek a telepen s aztán visszatértek Debreczenbe a tiszteletükre rendezett majálisra.

— **A debreczeni ipar és kereskedelmi banknak** sikerült egy tekintélyes régi angol biztosító vállalatnak a „Rock“ életbiztosító társaságnak vezérügynökségét megnyerni; az ide vonatkozó lapunk mai számában loglalt hirdetést ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe.

Törvénytörvény.

A szórakozott szerelmes.

Prájer Ignác szerelmes természetű ember s így csak természetes, hogy nagyon szórakozott. Szórakozottsága egy alkalommal fokozott mértékben vett rajta erőt, szerelme nem kevésbbé s e kettő — a vádlottak padjára juttatta. Történt pedig ez a dolog a következőképpen. Két év előtt egy ködös téli estén a főkapitányság inspekeziós tisztviselőjéhez beállított egy három tagú társaság. Két ur és egy csinos leány. A két ur közül az egyik sápadt arczezal, dadogó hangon panaszkolta el, hogy gyémánt mellűje, meg pénztárczája, melyben 600 forint volt — elveszett. Nem gyanusít senkit. Délután egytől hétig csak a kisasszonnyal volt együtt, akinek erényéhez ezó nem férhet s csak hét óra után jött hozzá látogatába a másik ur, Tolnai Jenő — elhozta magával mind a kétőt, hogy könnyebben keresse a rendőrség a tolvajt. Tájékozásul azt is kijelentette, hogy Tolnai Jenőt már megmotozta, de eredménytelenül; a tünek s a pénztárczának nem akadt nyomára.

Az inspekeziós tisztviselő a fejét vakarta s azután faggatta a panaszoszt, hol járt dél-

után, mit csinált. Ez diskréten mosolygott, a csinos leány meg a földre szegezte szeméit. A pár perczig tartó előnyomozat ott az inspekeziós szobájában nem volt képes világozást deríteni, az ismeretlenség homálya fedte a tettest. Prájer homlokán verejték gyöngyözött. Kapkodott ide-oda s csak nehezen találta meg zsebkezdőjét, hogy homlokát letörölje. Kirántja zsebből a kendőt — és a kendővel együtt kihull a gyémántos ékszer.

Az inspekeziós tisztviselő arca földerül, Prájeré elborul.

— Nyomon vagyunk, szól a fogalmazó s behivat egy titkos rendőrt. A titkos rendőr meghallgatja a tényállást s oda áll a panaszos elé s udvarias hangon kérleli, engedje meg, hogy megmotozza.

— Tessék, — nyögte csendesen Prájer. Avatott kezek kotorásztak Prájer zsebébe s alig egy-két másodperc, a hosszú kabát balzsebének mélyéből a titkos rendőr kihalszta — a duzzadt tárczát.

Kinos esend következett e váratlan fordulatra. A társaság tagjai egymásra néztek, de legtöbb szem Prájerre tapadt, aki szégyenkezve vonult ki az inspekeziós szobából, nyomon követték a leány és Tolnai Jenő.

Ezzel azonban nem volt még vége a dolognak. Tolnai Jenő rágalmozás vétsége miatt följelentette Prájer s a törvénytörvény vád alá is helyezte. A tárgyaláson a rendőrfogalmazó, a detektiv s mind, a kik tanúi voltak annak a komikus jelenetnek, a mikor Sarkadi Adolf a panaszos zsebből huzta ki az elveszetnek hitt tárczát, tanuságot tettek, hogy Prájer épp olyan szórakozott volt, mint a minő szerelmes s hogy tulajdonképpen nem is vádolt senkit s csak a nyomozat megejtése céljából mondta el a rendőrségnél, ki volt nála a kérdéses estén, kire gyanakszik. Az ügyész el is ejtette a vádat s a törvénytörvény felmentette a szórakozott szerelmezt.

A legrégibb műkedvelő előadás.

— 1825-ben. —

A jótékonyosság gyakorlásának — mint az alábbiakból kitünik — e század elején is szokott eszköze volt műkedvelő előadások rendezése és pedig — ami Debreczen város színészete történetének méltatásánál figyelmet érdemlő jelenség — Debreczen ur köréből is már 75 évvel ezelőtt vállalkozának műkedvelő uraságok szini előadásokra, hogy embertársaik nyomoruságán ily módon enyhítsenek. A városi levéltárban őrzik egy ilyen régi műkedvelő előadás emlékét, amelyet 1825. nyarán rendeztek a város különböző részein akkortájt dühöngött három tűzvész által „megkárosított Lakosok s Polgárok hasznára némely uraságok a Tekintetes ns. Tanács jóváhagyásából a Ns. Város Játék színnyén, egy Játékdarabot adván elő.“ Az anyagi siker olyan volt, hogy arra ma is büszke lenne sok műkedvelő társaság. Mert ime a szintén meglévő részletes kimutatás szerint „Bejött a Delectans Társaság áita! eljázott Daraból.“

	Rf.	kr.
Méltóságos Brigaderos Generalis urtól, hogy a Gyertyánál tett próbán jelen volt	8	—
Száz azaz 100 zártzékért	268	30
Negyvenhárom első vagyis második helyért	43	—
Harmizekilencz második helyért	19	30
Summa summarum	339	—

Jött volna bé sokkal több ha a zártzék ki nem fogytak volna, de a második és harmadik hely sokaknak nem tetszett.

Költségek:

A Rollek leírásáért	10	—
Ruhabeli költségek	14	15
Szegekre, kötelekre, csigákra a cortinákhoz	3	57
A Reparatiokat véghez vivó segítőknek	2	—
A czédula Hordónak	2	—
Vilagitásra kétszer	10	48
A lakatosnak, aki a zártzékot kinyitogatta és uj kulcsot csinált	2	—
Váradról egy Teatralistát akartunk hozatni, hogy utasítson bennünket és a Játékszert rendbehozza	12	—
Summa	57	—

És így marad elosztani való a tűz által megkárosított szerencsétlenek közt 282 Rfr.

Csak sajnálni lehet, hogy sem a számadás készítője. Keresztes Károly, aki valószínűleg egyik műkedvelő volt, sem az eljáró Brunner Antal eskütt ur nem jegyezte fel az előadott darab czimét és a szereplőket. Ellenben emlékezetben hagyta a krónikáiról, hogy a 282 frt tiszta jövedelmet 37 kárvallott között osztották szét, akikre fejenként 7 váltóforint és 37 kr. jutott.

Két öngyilkosság.

— május 14.

A századvégi gondolkozás, az életnek kevésre becsülése, a megzavart idegrendszer beteges izgatottsága napról-napra adja kezébe az öngyilkoló fegyvert ily beteges észjárásu, nagyobbrészt fiatal embereknek.

Megdöbentő, hogy alig mulik el nap, melyen öngyilkosság ne történnék.

Pedig oly rövid az élet, oly hosszú a sir...

Ismét két ilyen ifju élet könnyelmű eldobásáról adhatunk hírt:

Az öngyilkosok egyikének neve: *Darvasi Imre*, fiatal vaskereskedő segéd, kinek előkelő rokonsága van s anyagi viszonyai teljesen rendezettek voltak. Tettének okát ezideig még csak gyanítani sem tudják, hogy mi lehet.

A nagyerdőnek egy félreeső helyét választotta ki s mint az arra járkáló faszedegető asszonyok mondják, sokáig ült ott szomoruan.

Kevéssel 12 óra után gyorsan egymásután két lövés dördült el s az asszonyok tüstént arra a helyre siettek, hol Darvasit látták ülni.

A szerencsétlen ifju akkor már vértől elboritva haldokolt.

A gyorsan értesített rendőrség részéről Kovács Mihály p. biztos és dr. *Balkányi Ede* ker. orvos jelent meg, ki tüstént bekötözte az iszonyu sebeket.

Az első homlokán hatolt be, mely azonban nem volt életveszélyes, a második azonban *feltétlenül halálos*.

A másik öngyilkosság Szent-Anna-uteza 2548. szám alatt történt. *Kozma Károly* 17 éves segédet édesanyja a hához tartozó kertben vértől elboritva holtan találta. *Varga Emil* dr. jelent meg elsőnek, hogy orvosi segélyben részesítse, de már késő volt. A golyó a szíven hatolt keresztül s rögtöni halált okozott. A test már kihült, megmerevedett, vége volt egy ifju életének, ki még azt sem tudta, mi az élet.

Pedig oly rövid az élet, oly hosszú a sir...

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos**.
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal**.

NYILT-TÉR.

**HURUT KÖHÖGÉS,
REKEDTSÉG, ASZMA SAT. ELLÉN**
ELISMERT LEGJOBB A
GLEICHENBERGI
CONSTANTIN ÉS EMMA FORRÁS

334-8-2

A

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet

mely egyedül a maga nemében, több hirneves, egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a BIKSZÁDI ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálak, hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhanyás, tüdő-csusz hurutnál és kezdődő gümőkóránál, továbbá kitűnő eredményt értek a BIKSZÁDI víz alkalmazása által emésztetlenség, idült- és heveny gyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, a nyirok renyhe keringésénél, valamint görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál mint specifitum vált be.

Árappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál: a kútközeliség Bikszád, Szatmár megye.

Bérlők:

ALMER LAJOS és KÁROLY
nagybányai lakosok.

Kapható: Szabó Zsigmond, Csanak József, Geréby Fülöp, Riekl József Zelmós, Félégyházi János urak fűszerüzletében Debreczenben, a legjutányosabb árak mellett. 242-12-5

Tátra szálloda Liptó-Fenyőházán.

A felvidék nyaraló telepeinek gyönyege, legujjabb minden igénynek megfelelő hidegvíz-gyógyintézet, olesó és kellemes élet, állandó fürdőorvos.—450 m. m.

Évad-megnyitás május 15-én enyhe, pormentes, szélmentes és ozonús hegyi légkör, kiterjedt s jó karban tartott sétányok, festői vidék, uszoda, fürdő, vízvezeték és csatornázás az egész telepen, gyönyörű és kényelmes kirándulások a Tátrába, Árva-Váraljára, Koritnyiczára stb. olvasó és zongora terem a házban, elegánsan butorozott egyes és családi szobák szép erkélyekkel, olesó és kitűnő konyha és pincze, Posta, Távirda és Vasuti állomás helyben. Kassa-oderbegi fővonal mentén.

Prospektusokkal, valamint minden más felvilágosítással készséggel szolgál.

Gál K.

493-2-1

a Tátra-szálloda bérlője.

Eladó szőlő

a hatvan-utczai kertben II. járás 17. szám, két nyilas jó karban nyári lakkal és hozzátartozó edényekkel, kedvező feltételek mellett eladó.

Házutáni földek haszonbérbe adása.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező képező haszonbérbe adása következő!

1. A Székely Diones-féle házastelek utáni ondódi föld.
2. Az ispotályi szegények malomtelek utáni ezucei föld.
3. A Baranyi-féle házastelek utáni ondódi föld.
4. A felsőbb Leánynevelő intézeti telek utáni ondódi föld.
5. A Nagy-Csapó utczaleányiskola telek utáni ondódi föld.
6. A Hatvan-utczai kettős iskola telek utáni ondódi föld.
7. Az Árok-utczai kettős iskola telek utáni ondódi föld.
8. A Varga-utczai leányiskola telek utáni ondódi föld.
9. A Péterfiai leányiskola telek utáni ondódi föld.

10. A Miklós-utczai leányiskola telek után eső földek a debreczeni ref. egyház gazdasági bizottságának az 1898. év márczius 31-ikén tartott ülésének 275. számú végzése folytán a fent megnevezett földek, folyó év október elsejétől kezdve hat egymásután következő évre nyilvános árveréseni haszonbérbe adása elrendeltetvén, a mely árverés megtartása folyó hó 18 án délután 3 órakor az egyház tanástermébe tüzetvén ki.

Az árverelni szándékozók, azzal a megjegyzéssel hivatnak fel, hogy az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt az egyház irodájában megtekinthetik.

Debreczen, 1898. május 7-én.

Oltokocsi Végh János

a debreczref. eni egyház gazdasági gondnoka.

Pásztor Miklós

pala- és cserépfedő
MISKOLCZ, Szeles-utca 118. szám.

Van szerenésém a n. é. építető, építész, építő-mester és háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy a legjobb kivitelben jutányos árak mellett teljesítek épületek tetőzetének befedését, angol, porosz és francia palalemezzel (palakő) kék, vörös és zöld színekben.

Jó és gondos kivitelért kezeskedem.

Pala-cserépminták megtekinthetők itt helyben Cser-utca 2372. szám alatt Rácz János urnál.

Nagybeesü pártfogásukat kérve, ma radtam

kiváló tisztelettel

Pásztor Miklós

489-5-3

pala- és cserépfedő.

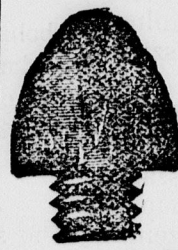
Anyák, mielőtt

gyermekkoscsit vásárolnak, tekintsenek, illetőleg rendeljenek meg ingyen és bérmentve egy gazdagon illusztrált katalógust az új higienikus ülésre és fekvésre idomítható, szétszedhető és mosható fölszereléssel ellátott koscsiról,

Baumann L. os kir. szabadalmáról

Bécs, VI./2. Millergasse 6.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok vásárlásától; csak az a kocszi valódi, amelynek faalapzatára az itt oldalt látható védjegy van ráütve.

Uj!

Uj!

patkósarok ruga-
nyos betéttel (Kre-
hann szabadalom)

Legjobb

patkó-sarok

a világon.

Kisiklás, bukás a lovaknál sima földön teljesen ki van zárva. — Ismertetések ingyen és bérmentve. Azonkívül nagy választék valódi orosz, angol és amerikai gummiczipőkben, ugymint az összes gummiárak műtudomány, egészségügy és házihasználat részére.

Angol-amerikai gummiárak-aktár

Krehann és Wydra Bécs I. ker. Herrengasse 4.

Első és legrégibb ló-sport különlegességi üzlet.

Aki
Epilepsiában

eszkóiban, göresőkben és más ideg betegségben szenved, kérjen erről egy füzetet, melyet minden kinekinyen és bérmentve küld a Hattyu-gyógyszertár Sohwanen-Aptókeke Frankfurt a. M

Vizgyógyintézet

REICHENAUAN

(Alsó-Ausztriában).

Rudolfs-Bad.

476 méter magasságban a tenger színe felett Peyerbach nyugoti állomáshoz 2 órányira Bécsből a nyugoti vasuton. Vizgyógyászat, villanyosság és masszázsra Oertl és Gärtner-féle gyógyászat és gyógymód.

Az idény kezdete május 15-én.

Junius közepéig és szeptember hónapban jelentékenyen mérsékelt árak koszt és lakás dolgában. Az ivó-sarnok megnyitása savó, tej és mindennemű friss töltésű ásványvizet május 15-én a teljes uszó-fürdő 730 négyzet méter üvegfedővel június 1-én nyitattik meg. Naponta sétahangverseny és közvetlen telefon-összeköttetés Bécseszel.

Prospektusokat a gyógyfelügyelőség kívánatra ingyen küld. Bővebb felvilágosítást ad

Dr. Ludvig Thomas

J. M. Weissnix örököse

fürdőorvos.

tulajdonosok.

Igen alkalmas az utazásokon.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságoktól megvizsgálva.

(Bizonyítvány kelt Bécsben 1897. jul. hó 3-án.)

Legjobb és legolcsóbb
fogtisztító-szer.

A száj kiöblítése csupán fog- vagy szájvízzel nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle fogtisztító szer használata.

Mindenütt kapható.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényénél, csúznál, tagszaggatásnál és megbűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szor, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bévásárlás alkalmával igen óvatosság legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. *Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter ozégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

RONCEGNO

Iegerősebb természetes

arzenikus és vastartalmu ásványvíz
a legelső orvosi tekintélyek által ajánlva és használandó orvosi utasítás szerint:

Anémia, chlorose, bőr-, ideg- és női bajoknál, moosárláz stb.

Az ivó-kúra egész éven át használható.

Raktárak minden ásványvízkereskedésben és gyógyszerárban. 506.

Roncegno fürdő (Dél-Tirol)

Trientől egy negyed órára. **Ásvány-, moosár-, gázfürdők, teljes hidegvizgyógyászat, Elektrotherapia, massagó, gyógygimnastika** 535 méter a tenger felett. Szél ellen védett gyönyörű fekvés, illatos teljesen pormentes, száraz levegő egyenletes légáramlat 18-22°. Elsőrangú **gyógyterem** kiterjedt szép sétánnyal. Gyönyörű kilátás a dolonistákra. 200 idegen-szoba, ét- és olvasóterem, gyógyterem. Mindenütt villanyos világítás. Gyógyzene. Lawn Tennis. Arnyékos sétatermek, élvezetes kirándulások. Idény május-október. Prospektus és felvilágosítás a fürdőigazgatóságtól Roncegnóban.

3945. sz.
1898. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen sz. kir. város végrehajtható Aszalós Ferencz és neje Szőke Zsuzsánna végrehajtást szenvedők elleni 122 frt 30 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő, Debreczen sz. kir. város határában fekvő, a Debreczen p.-nagycserei 73. sz. tjkvben A + 1-5 alatt foglalt 557. 555. 553. 552 és 560. hrsz. ingatlanokra az árverést 1679 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi augusztus hó 6-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 167 frt 90 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi ápril hó 13 án.

Nagy Károly,
kir. táblai bíró.

508-3 1

A Debreczeni Első Takarékpénztár

jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra, állandó bérjövödelmet biztosító kész vagy építés alatt lévő városi házakra 40 éves vagy rövidebb idő alatti lejáratu

készpénzes vagy zálogleveles törlesztéses kölcsönöket és váltóhitelt

engedélyez a legmértányosabb kamat és feltételek mellett. Megkeresésre az összes üzletágainkra vonatkozó értesítést szivesen nyújtunk.

A bekebelezési ügyletek gyors és jutányos keresztülvitelére ajánljuk takarékpénztárunk bizalmi ügyvédjét **Des Combes Henrik** urat (lakik: Piacz-utca 2145. sz.) ki is a takarékpénztár által megállapított legjutányosabb díjtartifa számítása mellett, az Őt megkereső feleknek szolgálatára áll. 459-6-5

Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalmazott hygénikus asbest talpbetét

Egy talpmány, mely hosszas kísérletek és fáradságok eredménye, hivatva van, hogy az emberi test leglényegesebb részét megóvja a meghűléstől. Nincs többé tyukszem, bőrkeményedés, lábfejtörés, lábégés, meg van védve hideg vagy meleg és iábizzadás ellen az, ki cipőjét Dr. Högyes-féle szabadalmazott Asbest talpbetétől látja el. Csuzban szenvedőknek és köhögésre ingerültöknek megbeszélhetlen értékű. — Az asbest talpbetét kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Ára páronként 1 frt 20 kr. gyermekeknek 60 kr. Szétküldés csakis utánvétellel. Felvilágosítások és prospektusok ingyen.

Általános Asbestárny-gyár betéti társ.ság Budapest, VI., Sziv-utca 18. 462-50-5

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkáért“

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest,
VI. Podmaniczky-utca 45.

Debreczen,
Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányosabb áron mindenféle szinehagyott férfi, női- és gyermekruhákat csipkét, szőnyeget és butorszöveteket, kézimunkákat, keztyüket és mindenféle függönyöket stb.

Női toillettek egészben és felbontva festetnek.

Férfi ruhák egészben festetnek.

Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben felbontatlan állapotban lesz.

Festésünk sziantartó és nem fog, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége szerint megújítva azonnal használható állapotban adnak vissza. Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére. 471 10-8

Gyár Tiszafüred,

Nagyvárad, Gyöngyös, Eger,
főut, Orsolya-zárda mellett. főtér Dobó-tér.

Gyűjtőtelepek az ország több részében.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10. vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49 fok C. meleg természetes héviz javulva van: az izületek és izmok csuszos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különös borbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méhmögötti és közötti izadmányoknál; belseleg: heyen és idült gyomorbántalmaknál, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos Dr. KAZAY KÁLMÁN.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 frt között változik. Gyógyterem (Coursalon) hírlapokkal és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő óserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükör-fürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kütünö zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pincéje készen várja a legkülömbözöb igényü vendégeket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekozni fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni. Kiváló tisztelettel KERNÁTS JÁNOS, bérlo.

510

GUMMI és HALHÓLYAG

francia származás tuczonként 1 frttól 6 frtig.
Külön részleges minta „ 8 frttól 10 frtig.

Uj! Uj! „Nonplus ultra“ különös finom és hajlékony, tuczonként 4 frt. Capottes (egész rövid) tuczonként 3 frt.

Női óvser gummiből vekig használható darabja 2.50 frt. Minta-Collectió, mely 25 darabot tartalmaz, 5 frt.

SIGI ERNST

Bécs I., Kärntnerstrasse 45,
Krugerstrasse 45.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS
és az
ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban
készül és megrendelhető.

Szeplőket
és
májfoltokat
valamint az összes
**bőrtisztítástan-
ságokat**
biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 „
1 drb. valódi Salvator-szappan . . . 50 „
1 doboz valódi lyoni rizspor 3
szinben 50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszta 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg be-
igátott védjeggyel el van látva és kéri a t.
közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és
szappant kérni. 597 12-1

A legfinomabb egészségügyi
párisi-gummiárukat

ajánl gyógyászati és sebészeti célokra, az
1865 ik év óta fennálló gummiáru-gyár
Schmeidler J. N.

cs. és kir. udvari szállító

Bécs, VII. Stüftgasse No. 19.
Árjegyzék ingyen. Küldemény titoktartás
mellett. 430

Félszázad óta

Aranyérem kitűnőnek elismert Aranyérem
Páris, London. Dr. Sichulsky-féle Pécs, T-mesvár.

Arckenőcs és mosdóvíz.
Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta
mindenütt elterjedt világhírűk és bámulatos hatásuk
képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és máj-
foltok, a forróvér vagy fagy által keletkezett pirosság s a
bőr minden tisztálansága ellen. Egy nagy tégely ára
70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz
1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa-
szappan 25 kr.

JOLIESSANTE-GRÉME
bőrfinomító és szépítő szer.
Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépítésére elő-
mozdítására, valamint a pattanások s kilitőkek eltűnésére.
Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER
fehér, rózsaszín és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra
láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy
nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR
legégszűzősebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk
és büzdösük eltávolítására s megővésére, mely által egy-
üttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja.
Egy doboz ára 60 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN
már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillette-
szappan. A bőrt finomná és simává teszi, valamint előmoz-
dítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kívánatra minta-
darabok ingyen adtnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer
biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének
visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.
Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógy-
szerésznél, mint készítőnél Kassán. — Debreczenben:
Tóth Béla gyógyszerárban (Tisza-palota), S. Rochlitz Arthur
gyógytárban, főtér, 2144., Tamásy-féle ház.

Alapított 1806. évben. **„ROCK“** Alapított 1806. évben

Londoni életbiztosító-társaság

Biztosítéki alap 72 millió korona
Részvénytőke 24 millió korona
A „Rock“ utolsó évi díjbevétele volt **20.214,984 korona**
és felosztott a biztosítottak között
nyereményrész 6.065,904 korona
így a díjbevételel **30%-a** fordítottot nyereményosztalékra.

Debreczeni képviselőség:

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank
a hol minden bővebb felvilágosítás kapható.

Százezrel a
családoknak iszzák
előszeretettel
naponta a

Éljen! éljen!

**Kathreiner-féle
Kneipp-malátakávé.**

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől.
Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát
és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé
étvágygerjesztő, könnyen emészthető, evés során átfeleltetik és
gyermekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb
pótlóka a babkávénak, valamint ajánlásra legméltóbb vegyületek
is annak. Tekintettel az egészségre és takarékoságra, a valódi
Kathreiner-nak többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utanzatoktól.

A de
gondo
mint
ismer
a régi
veset
irodal
eddig
tárgy
képz
Mint
alakja
ezeni
tára
társun
esemé
és szin
hatnál
pezsge
Imhol
— vas
tudós
Szoko
toskod
zást t
lag |
megfia
mond
naszt
kérve
is kise
eligazi
alkaló
mikor
tanács
helyis
nitók
akarát
ugy h
kik a
puhat
és az
I
szándé
az iga
söket
ki kör
medhe
gondol
tanács
iskolát
fegyve
hogy
kedik
meg n
elhatá
e durv
kapuit
fegyve
A kiv
nok b
be öke
zeikhe
érkezik
irányá
mázos
felháb
gáló in
mivel
tett az
ság sz
badság
dolog